

Amikor az üzlet összehozza a kapitalizmust és a kollektívizmust

Harc a Csendes-Oceánért

Az Egyesült Államok elnöke barátsági szerződést köt Szovjetországgal. -- Kemény küzdelem indult meg az orosz piacért. -- Japán katonai körök a külügyminiszter menesztését követelik. -- A japán diplomácia kudarca

Japán két tűz között

Litvinov orosz külügyi népbiztos hétfőn reggel Newyorkba érkezett

Olyan a diplomácia, mint a sanda mészáros, máshova néz és máshova üt. Amerika teljes erővel Európa felé fordulva figyelte az eseményeket és mindenki azt hitte, hogy szívügye a fiatal Újvilágnak az Óvilág. Pedig dehogy is Európával törődtek a Fehér Ház táján. Csak azt akarták ott megtudni, hogy a szigetország, az örök ellenség Japán mit akar. S Nipon most az egyszer elárulta magát. Amerika megtudta, hogy a mikádó népe a Csendes éceán tiamára tör. S most jött a világszenzáció: Amerika megbékét a szovjettel, hogy birtokba vegye ismét a Nagyóceán minden kincsét. A kapitalizmus engedményeket tett. Képviselői leültek egy asztalhoz a kollektívizmus embereivel. Ma már az események tiszták: Japán két tűz között van s így vagy visszavonul, vagy meghal.

Mit keres Litvinov Newyorkban?

Washington, november 6.
Litvinov orosz külügyi népbiztos hétfőn reggel partraszállt Newyorkban s heddén délelőtt megkezdődnek a tárgyalások a washingtoni Fehér Házban az orosz népbiztos és az amerikai elnök között. Beavatott washingtoni politikai körökben egyre erősödik az a feltevés, hogy az orosz-amerikai tárgyalások középpontjában nem is annyira a gazdasági kérdések állanak majd, hanem elsősorban a Távol Kelet politikai problémái. Olyan kombinációk keringenek, hogy Roosevelt elnök nem azért hívta Washingtonba az orosz külügyi népbiztost, mert új piacokat akar szerezni az amerikai árucikkeknek Szovjetországban hanem azért mert az amerikai hadügyminiszter rendkívül nyugtalanító híreket kapott a távolkeleti helyzetéről. Allitól fogva arról van szó, hogy Szovjetország és az Egyesült Államok közös flottakíséretre készülnek a kínai vizeken és közös flottabázissá építik ki a vladivosztoki orosz hadikikötőt.

KAPCSOLAT AMERIKA ÉS A SZOVJET KÖZÖTT

Newyork, november 6.
A Havas is ilyen értelmű jelentést ad hírül Washingtonból. Roosevelt és Litvinov megbeszélései minden bizonnyal tud fogják lépni a gazdasági kérdések kereteit és a Csendes óceán kérdése a tárgyalások előterében fog állani. Washingtoni körök szerint Roosevelt Marócsuriából érkező hírek hatása alatt szánta el magát arra, hogy a szovjettal ily váratlan kapcsolatot keresse. A szovjettal megújuló piaci lehetőségek az elnök elhatározásában csak másodrendű szerepet játszottak. -- A tengerészeti kérdést szintén alaposan megtrágyalják és a diplomácia kapcsolatok felvételének természetes

következményeképpen a két ország haditengerészete között baráti kapcsolatokat létesítenek. Az orosz-amerikai közeledés lényegesen módosítani fogja a szovjet vladivosztoki tengerészeti bázisának harcászati jelentőségét.

ANGOL-AMERIKAI HARCI AZ OROSZ PIACÉRT

London, november 6.
Litvinov orosz külügyi népbiztost november végére Angliába várják. Litvinov,

aki hétfőn érkezik Washingtonba, az Evening Standard értesítése szerint washingtoni tárgyalásai befejezése után Londonba is ellátogat, hogy tárgyalásokat kezdjen az angol kormánnyal, noitpontra jutott angol-orosz kereskedelmi tárgyalások újrafelvétele ügyében. Litvinov egyúttal azt hiszi, hogy washingtoni tárgyalásai várható eredménye -- írja az Evening Standard -- gondolkodásra készteti az angol kormányt és olyan helyzetet teremti, melyben Anglia kénytelen lesz minél gyorsabban kereskedelmi tárgyalást kötni a szovjettal, ha nem akarja, hogy az orosz piac teljesen Amerikának jusson. Kétségtelen, hogy Litvinov s Roosevelt tárgyalásai azzal az eredménnyel járnak, hogy az Egyesült Államok kormánya elismeri a szovjetuniót és kereskedelmi missziót küld

Szovjetországba az amerikai exportlehetőségek tanulmányozására. Angliának tehát sietnie kell, mert különben az angol ipar teljesen elveszti az orosz piacot.

Japán leváltotta washingtoni követét

Tokió, november 6.
Politikai körök szerint Sirota külügyminiszter és Araki hadügyminiszter között súlyos nézeteltérések keletkeztek. Japán katonai körök elégedetlenek Sirota külpolitikájával s azt mondják, hogy a miniszter külügyi taktikája súlyos csalódást hozott. Követelik, hogy Sirota katonai személyiséggel váltsák fel. Az amerikai szovjet tárgyalások következtében hirtelen leváltották Debusit. Japán washingtoni nagykövetét, amiért nem informálta kormányát kellő időben a készülő eseményekről.

Ismét új házat kapott a „sóhivatal”

Bokrétaünnep Genfben

Ma volt meg a Népszövetség új palotájának bokrétaünnepélye

Genf, november 6.
A Népszövetség új palotája elkészült s hétfő délután megtartották a bokrétaünnepélyt. -- A Népszövetség főtitkári hivatala szombaton este szétküldte a megrívókat az ünnepségre, melyet fényes pompával ülték meg. -- A Genfben tartózkodó delegátusokon kívül meghívták a genfi hatóságokat és a nemzetközi sajtó tudósítóit is. A főtitkári hivatalon kívül külön meghívókat küldtek szét az új népszövetségi palota megépítői is. Az épület nyers kötömege már készen áll s a bokrétaünnepély után már csak a tetőzet megépítése és az épület felszerelése van hátra. Az új palota a genfi Ariane-parkban áll, gyönyörű erdő közepette.

Kinek mennyi pálinkát szabad kisúston főzni?

Bukarest, november 3.

A Monitorul Oficial október 31-iki száma közli a gyümölcspálinka és borpárlat készítéséről szóló új rendeletet. A rendelet főbb intézkedései ezek:

Gyümölcsből, vagy gyümölcstermékből készített szeszestíloknak tekintetnek a következők:

a) A cujka, amelyet főzés és lepárolás útján szilvacefréből, más anyag hozzáadásával állítanak elő s amelynek jellegzetes szilvaíze és aromája van;

b) A cseresznye, körte, alma stb. gyümölcsökből álló főzés és lepárolás által előállított pálinkák;

c) A borpárlat, amely a bor lepárolása útján állítatik elő és "borpárlat", vagy "borpálinka" elnevezés alatt hozható forgalomba;

d) A szőlőtörkölyből lepárolt törkölypálinka,

e) A borseprőből lepárolt seprőpálinka. Az alábbiakban csupán az utasításoknak a termelők kisústjeiben való gyümölcspálinkagyártásra vonatkozó harmadik tejezetével foglalkozunk, mint amely a falusi lakosság széles rétegeit érdekli.

MENNYI PÁLINKA FÖZHETŐ HÁZILAG?

A szesz törvény tudvalevőleg általában megengedi, hogy a gyümölcs és szőlőtermelők feldolgozhassák termésüket saját kisústjeikben. A törvénynek ez a rendelkezése kedvezményes helyzetet teremt a házi kisústök tulajdonosainak, amely kedvezményes helyzet abban áll, hogy a termelők mentesek a családi fogyasztásra szánt mennyiség után való illetékfizetésből, ez a mennyiség azonban nem lehet több évi 15 liter tiszta szesznél, vagy összesen 150 foknál, azaz 75 liternél, ha az általuk gyártott pálinka vagy cujka 20 fokos, 60 liternél, ha a pálinka 25 fokos és 50 liternél, ha a pálinka 30 fokos.

Ezt a kedvezményt a termelők 1937-ig élvezik, akik a parlásból nem üznek ipart, tehát csakis saját termésüket dolgozzák fel s ez a kedvezmény csupán egyszer illeti meg őket, még pedig a gyártási időszak első főzése alkalmával.

Nem tekintik ellenben ipari úttulajdonosnak azt sem, aki másik termelő gyümölcsait a gyártott italból kapott természetbeni díjazás ellenében dolgozza fel. Ha azonban a gyártásért pénzt kap, már ipari szesztermelőnek veszik.

A termelő saját termésének az ő, vagy az általa bérbe vett földeken termelt gyümölcs tekintendő. Nem gyártható pálinka c vetemény-gyümölcsökből, mint dinnye, burgonyából, stb. továbbá az erdőben, vagy utak mentén szedett vad gyümölcsökből. Porpálinka sem gyártható, csakis a szeszmonopólium vezérigazgatóságának külön engedélyével. A főzésre jogosított ústök tulajdonosai nem cserélhetik ki jelenlegi ústjeiket újabbakkal, csupán javíthatják azokat, de termelőképességük növelése nélkül. Az ústök csak "vis major", kényszerhelyzet esetén, tehát tűz, vagy robbanás után cserélhetők ki, azonban ilyenkor is csak a szeszmonopólium előzetes hozzájárulása mellett. Viszont a szőlő- és gyümölcstermelők szövetségesei, ugyancsak a községek bármikor kicserélhetik jelenlegi ústjeiket legalább 300

literes új ústökkel, ha azok el vannak látva a szeszmonopólium által engedélyezett ellenőrző-készülékkel.

A használatból kivont ústök szétbontás-

dók és ócskavasként adandók. Azok az ústök, amelyeket a törvény 40. szakasza értelmében nem jelentettek be, elvesztették működési jogukat és elkozzandók.

A főzés bejelentése

Azok a szőlő, vagy gyümölcstermelők, akik termésükből cujkát, vagy különféle gyümölcspálinkákat akarnak gyártani, kötelesek legalább 10 nappal ústjük működésbe helyezése előtt az illetékes adóhivatalnál vagy a községi előjáróságnál bejelenteni, szóban, vagy írásban nevüket és lakhelyüket, a főzésre szánt nyersanyag mennyiségét és fajtáját, a gyártás kezdetének időpontját, a gyártás befejezésének időpontját a főzés tartamát és a főzendő pálinkák hozzávetőleges mennyiségét. Ez alkalommal be kell mutatniuk termelői könyvecskéjüket. (Carnet de producator). Ha a bejelentőnek saját ústje van, akkor a fentiekben kívül be kell még mondania az úst számát és típusát, befogadóképességét, magasságát és szé-

lességét és azt, hogy az ústnek van-e serpentine hűtője.

Ha annak a termelőnek, aki terméséből pálinkát akar főzni, nincsen saját ústje, be kell mondania, hogy kinél akar gyártani. Ez esetben az úst tulajdonosának is be kell jelenteni az általa kifőzendő mennyiségeket és hogy kinek a számára dolgozza fel azokat, mégpedig nem 10. hanem 3 nap alatt, hogy a gyártás folyatóságossága biztosítva legyen.

A pálinkatermelők kötelesek aztán Carnettjüket az illetékes adóhivatalnak is bemutatni, mielőtt megkezdik a házilag főzött pálinka fogyasztását, mert csak így kaphatnak engedélyt az ital szabad forgalmára.

A Sarraut kormány nyilatkozata miatt

Nyugtalan a párisi tőzsde

Páris, november 3.

A kormány nyilatkozat nem keltett kedvező hatást a párisi tőzsdén. A belföldi értékek árfolyamai általában hanyatlottak, ellenben a nemzetközi értékek javultak. — A nyomott hangulat főleg annak tulajdonítha-

tó, hogy a kormány nem adott határozott felvilágosításokat a szanalási terv részleteiről. Pénzügyi körökben is úgy vélik, hogy a kormány igazi sorsa csak a pénzügyi javaslatok vitáján dől el.

A nagyváradi Törökves fényes győzelme a margittai Victoria felett

A Törökves vasárnap Margittán az ottani Viktóriával került szembe a kerületi bajnokságban és az eddig csaknem veretlen margittai csapatot 12:0 (5:0) arányban megsemmítő fölényrel győzte le.

Feketeerdőn a Rapid minden fölénye ellenére 1:1 arányban végzett az USM-val. Romania—Juventus 2:1. Kinizsi—Floesti Tricolor 2:1. Ripensia—Muresul 7:2.

Vaida királyi kihallgatáson

A Dimineata ismét kormányválságról ír

Bukarest, november 6.

Vaida miniszterelnök ma, kedden audiencián jelenik meg Színájában az uralkodó előtt Vaida előtt a király Madgearut fogadja. Politikai körökben feszült érdeklődéssel néznek Vaida miniszterelnök audienciájának az eredménye elé. Ellenzéki körökben remélik, kormánykörökben pedig félnek tőle, hogy Vaida a királyi kihallgatásról mint lemondott miniszterelnök fog távozni.

A Dimineata szerint Vaida úgy csütörtökön, mint pénteken este a megtartott miniszterközi értekezleten kedvtelenné vált. Vaida az új parlamenti ülés alkalmával újjaépítési programot akar megvalósítani új törvényeket hozni, de nem bizonyos, hogy erre megkapja az uralkodó felhatalmazását. A kormány legnagyobb problémáját a kon-

verziós törvény képezi. A moratorium nem vezetett eredményre, a hitelezők és adósok nem egyeztek meg, 80—90 évre pedig nem lehet a moratoriumot meghosszabbítani.

A liberálisok a Viitorulban bejelentik, hogy megtartják november 15-én a nagy felvonulást és na meg akarnák akadályozni, minden felelősséget a kormányra ártanak. Viszont a kormány kitart amellett, hogy a parlament megnyitása napján semmiféle gyűlést nem engedélyez.

Goga november 12-re hívta össze pártjának nagytanácsát.

Időjárás

Változékony hűvös idő, északi szeles, sok helyen esők.

Kérje mindenütt a **GOLF** borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotása! és öröme lesz a borotválkozásban. Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea, Strada Avram Iancu (Kossuth-utca) 22.

Nem ellenkezett — erre határozottan emlékszem! A viharnek köszönhetem, hogy sikerült ismét Patricia kegyeibe férköznöm. Harry Hughes minden tekintetben különfiu volt nálam, de hiába — nem bírta a tengert!

Már alkonyodott, mikor a párka szerencsén megérkezett az öbölbe. A vihar változatlan erővel folyt. A kinyuló szirteken megasra fröccsent a tajték. A tenger hívogatólag nyújtotta utánunk vizes karjait, de mi boldogok voltunk, hogy megszabadultunk tőle.

Harry Hughes ugrott elsőnek a partra. Azt hiszem már nagyon vágyott a szilárd talajra.

— Örülök hogy jobban van — mondta Patricia kissé gunyos mosollyal.

Hughes lemondó arcot vágott.

— Igaz, hogy rosszul lettem ezen az átkozott "yacht" — mondta ő is maliciózan — de szemeim megtartották szokott éles látásukat. Néha egy-egy hullám mögött nagyon különös dolgokat lát az ember!... Nem gondolja, Patricia kisasszony?

A leány fülig elpirult, de nem válaszolt. Nekem már valami gorombaság volt az ajkamon, de Hughes vállamra tette a kezét.

— Nem hittem volna, hogy ilyen rossz detektiv vagyok — mondta vidáman — első percben látnom kellett volna, hogy ti ketten szerelmesek vagytok egymásba!

Patricia nem szólt és nekem eszem ágába se jutott tiltakozni.

— Remélem, hamarosan gratulálhatok neked, öreg fiu — fűzte tovább Hughes a beszélgetést.

Elnevettem magamat és szinte magától értetődő mozdulattal belekaroltam Patricia-ba, aki most sem mutatott meglepetést.

Megindultunk a kastély felé. A koblem dagadt s úgy éreztem, hogy győzelmes hadvezér vagyok.

— Ne felejtse el, hogy csak a véletlennek köszönheted váratlan győzelmedet! — sugta Hughes gonoszkodva a fülembe. — Ha nem jön ez a buta vihar, akkor még most is én ülök a nyeregben.

Nem lehetett Hughesre haragudni, mert tréfái mögött fájdalomt sejtettem. Már csak nem a kastélynál voltunk, mikor Hughes hirtelen megállt és homlokára ütött.

— Végre eszembe jutott! — kiáltotta.

— Micsoda? — kérdezte Patricia csodálkozva.

— Caesar híres mondása — válaszolta a detektiv tragikus sóhajjal: — jöttem, láttam... vesztettem!

Harry Hughesre igazán nem lehetett haragudni.

VI. FEJEZET.

Vacsora után élénk beszélgetés indult meg Hughes megint a régi volt. Szakadatlanul járkált, mint a vizsla, mindenkihez volt néhány szava, de úgy láttam, különösen Mertens érdekelte. Ezen nem is csodálkoztam, mert a moztulajdonos érdekes ember volt, valamikor színész volt és igen színesen tudta előadni egykori élményeit. Mertensen kívül még két vendég volt; Manders tisztelendő és Fyn doktor. Csakhamar két bridge-partie alakult. Az egyikben játszottak: a lord, Manders tisztelendő, Allan és Fyn doktor. A másikban: Patricia, Barness titkár, Mertens és én.

A detektiv Mertensnek kibiceit. Összintén csodáltam, hogy Mertens egyáltalán tud figyelni a játékra, mert Hughes szívet nélkül beszélgetett vele. Beszélgetésük egy részét végighallgattam, de akkor még nem is sejtettem, hogy a későbbi események során milyen különleges jelentősége lesz ennek a látogatásnak.

— Halottam, hogy valamikor híres színművész volt kedves direktor ur — mondta Hughes behízelgő hangon.

(Folyt. köv.)

Nem sajnálja az ezredest, a konok bukaresti gyilkos

Bukarest, november 6.

Ma újból kihallgatták Radulescu Athanasie fényképész, aki a napokban merényletet követett el Candiani ezredes ellen a hadbíróság folyosóján. A kihallgatás során a fényképész előadta, hogy a kés, amellyel tettét elkövette, a házigazdájától kérte kölcsön. Azzal kérte, hogy sertésöléshez szükséges. A kés azonban nem volt elég éles, utközben a köszöriúsnél jól kifentette s a kalapjában rejtette el, amelyet a kezében fogott.

Kijelentette, hogy nem sajnálja az ezredest nem bánta meg gonosz tettét, csupán az bántja, hogy nem sikerült megölni az áldozatot és nem tudta megbosszulni magát Dumitrescu őrnagyon is. Radulescu 1932-ben Bulgáriában volt mint fényképész. Egy papírlapot hordott állandóan magánál, melyen több román tiszt neve is szerepelt. Ezt gyanusnak találták a hatóságok és csakhamar kiutasították Bulgária területéről.

Megkezdődtek az ingatlanárverések

Százezer váltót ovatoltak meg Erdélyben

November 2-án nagy forgalom volt a közjegyzői irodákban

Bukarest, november 6.

November 2-án valamennyi erdélyi bank megóvatolta azon adósainak a váltót, akik nem ajánlották fel megfelelő rendezési formát a hathónapos moratórium ideje alatt függőben maradt adósságokra. A közjegyzők nagy munkát fejtettek ki tegnap, hogy az összes óvásokat a törvényes formához betartásával eszközölni tudják. Az ovatott váltók számáról pontos kimutatás még nem készülhetett, azonban szakkörökben mintegy

százezer darabra teszik azoknak a váltóknak a számát, amelyeket Erdélyben a bankok a hathónapos moratórium lejártá következtében megóvatoltak.

Mindezeknél nevezetesebb esemény azonban az, hogy a moratorium lejártá folytán megkezdődött országsszerte az adósságok fokozottabb behajtása. A telekkönyvi hatóságokhoz tömegesen futnak be az ingatlan árverési kérvények.

Kettős rablógyilkosság Jasiban

Meggyilkoltak egy kereskedőházaspárt. -- A holttesteket feldarabolták és felgyújtották a házat. -- A gyilkosokat elfogták

Jasi, november 6.

Jasiban borzalmas kettős gyilkosságot fedeztek fel. A gyilkosok egy házaspár életét oltották ki és növeli az eset szörnyűségét az a körülmény, hogy a tettesek rágyújtották a házat a holttestekre, hogy így eltüntessék rémes cselekedetük nyomait. A gyilkosság felfedezése a következő módon történt: Az éjszaka folyamán tüzet jeleztek az Anastasie Panu 53 számú házból, amely Solomon Berger tulajdona. A tüzoltók kivonultak a tüzhöz és behatoltak a lakásba, hogy megnézzék a kereskedő családja elmenekült-e már.

Amidőn az első szobába bementek, megdöbbentő látvány tárult a szemük elé. A ke-

reskedő és felesége feldarabolt hullái hevertek a földön. A szerencsétlen házaspár két gyermekét nehezen ki lehetett menteni. Az egyik gyermek elmondotta, hogy a tűz kitörése előtt látta, amint Haralambe nevű háziszolgájuk birkózott apjával. A vallomás alapján a rendőrség vállaltára fogta Haralambiet és a másik háziszolgát, akik bevallották tettüket. A gyilkosságot rablás miatt követték el. Egyik verzió szerint hárommillió lej a másik értesülés szerint ötmillió lej zsákmányoltak a meggyilkolt, dúsgazdag kereskedőpártól. Letartóztatták a gyilkosok szeretőit is két cselédleány személyében, akik föltétlenül tudtak a gyilkosság elkövetéséről.

Jól szüreteltek Arad-hegyalja felerészén

Volt olyan hold is, ahol 18 hektóliteri szüreteltek

Arad, november 6.

Aradhegyalján a szőlősgazdák legnagyobb része befejezte a szüretet. Amint az előrelátható volt, az ideai szőlőtermés úgy minőségileg, mint mennyiségileg meg sem közelíti a tavalyit. — A peronoszpóra óriási pusztításokat vitt vége a hegyaljai szőlőkben. A gazdáknak általában az volt a véleménye, hogy a hűvös időben nem fenyeget a peronoszpóra veszélye és tekintélyes része elodázta a permetezést. Egyetlen meleg éjszaka azonban elég volt ahhoz, hogy leszálljon a köd és hogy a peronoszpóra megtámadja a szőlőket. Amint a szüreti eredmények mutatják a termést csak ott sikerült megmenteni, ahol az időjárásra való tekintet nélkül idejében elkezdték a permetezést és a szőlő-

lőt állandó gondozásban részesítették.

Gyóroktól elkezdve egész Borossebesig minimális a szőlőtermés. Ménes, Paulis, Baracka és Radna vidékén a szőlő nagyrészt sikerült megmenteni és itt már elég jól szüreteltek, amelynek minősége kielégítő. Előfordult, hogy hathoidas szőlőn 180 hektóliter, egy holdon 18 hektóliter bor termett, de viszont olyan eset is volt, hogy légy és fél holdon csak 42 hektóliter kaptak. Szakvélemények szerint úgy a szőlő, mint a bcr-árában a közeljövőben emelkedés várható, annál is inkább, mert nemcsak Aradhegyalján, de az ország többi részében is hasonló a termés, ami a kínálat csökkenését vonja maga után.

Egy eltévedt levél nyomravezet Nagyenyeden

Fantasztikus szöktetést a kart keresztül vinni Brandabura, a szökött fegyenc

Bukarest, november 6.
Ismeretes, hogy néhány héttel ezelőtt megszökött a nagyenyedi fogházból Brandabura, az életfogytiglani fegyházra ítelt többszörös rablógyilkos. Mint most kiderül, az elvetemült bandita hatalmas rablóbandát a kart szervezni, melynek élén a főváros lakosságát terrorizálta volna.

BRANDABURA ÉS TATA MOSU

Mintegy két héttel ezelőtt jelezték a hatóságoknak, hogy Brandaburát Bukarest környékén látták. A rendőrség nagyarányú előkészületeket tett a bandita ártalmatlanná tételére, annál is inkább, mert a nyomok szerint Brandabura nem akart kevesebbet, mint kiszabadítani börtönéből a pár hónappal ezelőtt 15 évi kényszermunkára ítelt Tata Mosut.

A nagyenyedi fegyenc ugyanis levelet küldött bukaresti "kollégájának", amelyben fontos tervet közölt vele, hogyan szökne meg a vacaresti fegyházból. Ha ez a szökés sikerült volna, úgy Brandabura és Tata Mosu közösen szerveztek volna rablóbandát amely a szökött gyilkos levele szerint, reményteljesen ejtette volna a fővárost.

Tegnapelőtt Tata Mosut átkísérték a törvényszék épületébe, hogy felelősségét tárgyalják. Brandabura leveleiben ezt az alkalmat használta volna fel a szökésre. Brandájával együtt az uton megíste volna a Tata Mosut kísérő fegyőröket, fegyvereikkel megölték volna őket és Tata Mosut az előkészített automobilon egy közeli faluba vitték volna. Néhány nap múlva, amikor a szökés nyomán támadt izgatás már némileg lecsillapultak, a banda megkezdte volna működését.

Kőműves és ácsmesteri vizsgára előkészítő tanfolyam Marosvásárhelyen

Marosvásárhely, november 6

A marosvásárhelyi kereskedelmi és ipar kamara ez évben is megtartja a kőműves és ácsmesteri állandóvizsgához előkészítő építészeti tanfolyamot, mely november 6-10-én kezdődik és jövő év március végéig tart. A tanfolyamra kezdők és haladók egyaránt jelentkezhetnek.

Előadás tárgyát képezi a miniszteri előírásban foglalt teljes tananyag és a román nyelvtan. Ezekon kívül az újabb építési anyagok, építési módok és vasbetonszerkezetek. Tervezés-tanból és modern lakóházak és az ipari építészeti mezőgazdasági épületek különös tekintettel az anyagok és szerkezetek újrendszerei kihasználási, racionális kihasználási lehetőségére.

Tandij 2000 lej, mely havi 400 lej részletekben fizethető. A hallgatók a Magyar Iparos tanuló internátusban rendes szabályok szerint ellátást nyerhetnek. Jelentkezni a tanfolyam vezetőjéért, Szigyártó Gábor v. igazgató tanárnál, Targu-Mures, Str. Cosbuc 12 (Borsos Tamas-ucca), ahol a közelebbi felvilágosítás is megkapható.

Figyelem! A legjobb sütemények legolcsóbban

Kolozsvárt a

Párizsi cukrászdában

Iuliu Maniu Szentegyházi-ucca 1. sz. a. ahol egy **tejes kávé** két kaláccsal **5 lei**, egy **tészta** **4 lei**.

A LEVEL „ELTÉVEDT”

Ez azonban rossz helyre került. A levelet Boceanu, a vakaresti fegyház igazgatója kapta kézhez és természetesen azonnal értesítette a hatóságokat. A rendőrség a levél alapján a legszélesebb körű intézkedéseket fogantatosította, hogy Brandaburát és bandáját a megjelölt helyen elfogja.

Brandabura kémszervezete azonban látványosan jól működik, mert a banda a jelzett

időben nem jelentkezett. Ennek dacára a rendőrség tovább fentartja az őrseget az uton. A nagyarányú szagorú őrizet alá vették.

A vizsgálatok szerint a vacaresti fegyházba, ahol kihallgatta Tata Mosut arra nézve, hogy összeköttetésben áll-e Brandaburával és hogy kapott-e már tőle előzőleg is leveleket. Tata Mosu ezt határozottan tagadja. A vizsgálat erélyesen folyik.

Gyárakat robbantanak a lázongó farmerek az Egyesült Államokban

Newyork, november 6.

Az amerikai farmersztrájk egyre nagyobb arányokat ölt. Észak Dakota államában teljesen forradalmi hangulat uralkodik és a farmerek a vasutvonalakat, hídakat felrobbantására készülnek. Wisconsin államban fegyveres csapatok több gyárat lerobban-

tottak.

Schoemacker képviselő táviratban figyelmeztette Rooseveltnél elnököt, hogy a kisgazdák fegyveres alakulatokat formáltak. Kérte az elnököt, hogy a szükséges intézkedéseket azonnal tegye meg mert a katasztrófa elkerülhetetlen.

A kis hamis...

Használt ruhák helyett csempészáru

Nyolcszáz ezer ejes büntetéssel sújtották a Marmorosch bankház egyik volt igazgatóját

Bukarest, november 6.

Feltűnést keltő csempészesi ügy foglalkoztatja a vámtatóságokat. Néhány nappal ezelőtt érkezett haza a curtici natáraliomasson keresztül a Banca Marmorosch Blank egyik volt fiókgazdájára, a sofronyai Frigert. Vágóhid igazgatója, aki hat hatalmas bórondöt hozott magával. A határon a vámhivatalnokok megkérdezték az általuk jól ismert bankigazgatót, mit tartalmaznak a bórondök, mire az igazgató kijelentette, hogy Blank Arisztid használt ruháit viszi annak kérésére a fővárosba.

Időközben azonban névtelen jelentés érkezett távirati uton a bukaresti vámvezér-

igazgatóságához, amelyel közölte a teljességel, hogy az igazgató fedrevezette a curtici vámhivatalnokokat, mert bórondjeiben vám alá eső árukat csempészett. A bukaresti állomás már várták a hatósági közegek a beérkező vonatot, amelyel a bankigazgató utazott és a perreion nyomban le is foglalták a bórondöket. A meglepett igazgatót a bórondökkel együtt az állomás egyik helyiségébe vitték és ott felbontották a csomagokat, amelyekben értékes árura találtak. A névtelen feljelentés adatai igazat mondottak. Az igazgatót "Blank Arisztid használt ruháiért a vámhatóságok 800 ezer lej pénzbüntetésre ítélték.

Vakmerő rablás Szatmáron

Vasvágó ollóval nyitották fel a betörők a Wertheim-szekrényt és 50 ezer lejt vittek el

Szatmár, november 6.

Eddig még ismeretlen tettesek átkulcsal behatoltak Ansel textilnagykereskedőnek üzletébe, ahol feltörték a Wertheim kasszát és az abban talált 50 ezer lej készpénzt magukkal vitték.

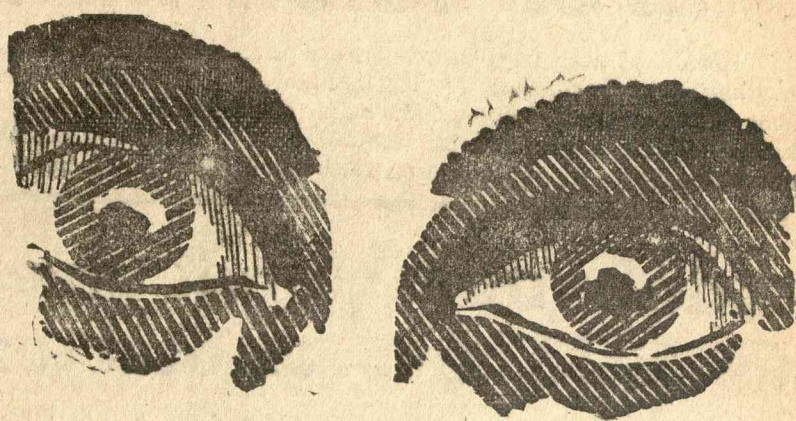
A vakmerő betörést Freund Ansel fedezte fel, aki templomból jövet bement az üzletbe, hogy az ott felejtett szemüvegét magához vegye. A kereskedő meglepetéssel látta, hogy az üzletben minden fel van forgatva. Amikor jobban körülnézett a Wertheim szekrényt felfordítva a földön találta és megállapította, hogy valaki elfogta az abban elhelyezett 50 ezer lejt. Freund Ansel

nyomban jelentette a betörést a rendőrségnek, ahonnan Miloiu komisár és Kovács detektiv szálltak ki a helyszínre.

A rendőrség az eddig nyomozás során megállapította, hogy az ismeretlen tettesek először meg akarták fújni a kasszát, de mivel ez nem sikerült, a hatalmas vaskazettát felfordították és vasvágó ollóval felvagták az alsó lemezét, majd magukhoz vették a pénzt és eltávoztak.

— Nagyváradai terményárak: Buza 390-400, rozs 235-240, árpa 180-200, szb 160-170, tengeri 240-250, csöves tengeri 10-88, napraforgómag 250, kóhere 30-40.

Szemlázomást...

közeledik

november 9-én

amikor megkezdődik

az ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK ÚJ HUZAASSOROZATA

AKI hisz a szerencse meglepetéseiben...

AKI gondnélküli életre vágyik...

AKI családja boldogságát kívánja...

... tegye meg azonnal az elhatározó lépést és vásároljon sorsjegyet az Állami Osztálysorsjáték bármelyik elárusítójánál.

Egész sorsjegy 1000 Lei	Negyed sorsjegy 250 Lei
Fél sorsjegy 500 Lei	Nyolcad sorsjegy 125 Lei

Sorsjegyek kaphatók az oradeai és biharmegyei főelárusítóknál:

Dacia Bank

Bulevardul Regele
Ferdinand No. 4.

Uránia

könyvterjesztő vállalat
Piața Unirii No. 5.

Union Bank

Bulevardul Regele
Ferdinand No. 1.

Oradea, Bihar és Szilágymegyei
főelárusító

Goldschmidt Bank

Bulevardul Reg. Ferdinand 10.

**Szerencsés sorsjegyek lapunk kiadó-
hivatalában is kaphatók!**

Meghalt a püspöki határon lelőtt fiatalember

Hétfőn délután negynapi halálusa után meghalt a közkórházban Negrise Simon 20 éves suceavai fiatalember, akit Bihar-püspökiben lelőttek a gránicsárok, amikor a vonatról leugrott. A tragikusorsú fiatalember

szombaton magához tért, közöltük is a vele folytatott beszélgetést), vasárnap azonban ismét elvesztette eszméletét és hétfőn délután meghalt. Valószínű, hogy melózni fogják a boncolást.

Adóbonnal lehet fizetni az 1932 és 1933 évi adótarozásokat is

Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszterium jelentése szerint ezideig 735 millió lej névtérű adóbont likvidáltak. Magpedg 500 millió lej értékű bont a hátralékos nyugdíjakra, 200 millió lejről a hátralékos fizetésekre és 35 millióról a régi állam tartozásokra. A tőzsdén hivatalosan még minden bevezetve az adóbontok a magánforgalomban azonban már vásárolják azokat mégpedig

dig a 100 lejes adóbontokat 52-56 lejért. Mint ismeretes az adóbontokkal az 1932 január elseje előtti köztartozásokat lehet fizetni, de mozgalom indult abból a célból, hogy január elseje után az 1932 és 1933 évi köztartozásokra is fogadják el az adóbontokat. Hír szerint Madgearu pénzügyminiszter erre hajlandónak is mutatkozott. A hír azonban még megerősítésre szorul.

Szabadiábrahelyezte az ügyészség a kolléganőjét inzultáló volt városi tisztviselőt

Mult csütörtökön hangos botrány játszódott le a főúccan. Juhász Sándor volt népjóléti tisztviselő a legnépesebb korzó idején nekítámadt Opris Viorica városi tisztviselőnek és miután reprodukálhatatlan szavakkal szidalmazta, tetlegesen is inzultálta a fiatal tisztviselőt, öklével az arcába sújtott.

A megtámadott tisztviselő Cherebetiu komiszárnál, a közügyi osztály főnökénél

feljelentést tett és Juhász Sándort szombaton este előállították és vasárnap reggel Cherebetiu komiszar őrizetbe vette Juhászt. Hétfőn délelőtt az ügyészségre kísérték a letartóztatott tisztviselőt, ahol Petruc ügyész megkezdte a kihallgatását. Egy órai kihallgatás után Petruc ügyész elrendelte Juhász szabadlábra helyezését. Juhász elhagyta az ügyészséget, de ettől függetlenül eljárás indult ellene.

Radu Irimescu gabona-miniszter Váradon

Szombaton értesítés érkezett a prefekturára, hogy Radu Irimescu repülésügyi alminiszter és gabona értékesítési kormánybiztos hétfőn Váradra érkezik. Az alminiszter meglátogatja a nyugati határszéli egyes városait és Váradon felülvizsgálja, hogy a

"Crisul" szövetkezet, milyen arányú gabona vásárlásokat eszközölt. A miniszter azonban hétfőn nem érkezett meg, de illetékes helyről szerzett értesülésünk szerint ma, kedden feltétlenül megérkezik.

Felmentette a váradí tábla a kolozsvári közgazdasági Bank igazgatóit

Beszámoltunk már arról az érdekes peréről, melyet a nagyváradí tábla első szekciójában tárgyal s amelynek vádlottjai a kolozsvári Közgazdasági Bank igazgatói voltak. Mint ismeretes, a kolozsvári bank 1928 május 29-én csődöt kelt maga ellen. A csődkezésre megindult a hivatalos eljárás de az ügyletek lebonyolításánál a hivatalos közegek nem látták egészen korrektnak a bukást és így a bank igazgatói ellen büntügyi eljárás indult meg.

A kolozsvári törvényszék tárgyalta le az országos szenzációt keltő pert és hat embert ültetett a vádlottak padjára. Blatt Ignác vezérigazgatót, Blatt Dávid pénztarost, dr. Semlyén Hugó igazgatót, dr. Hirsch Gyula alelnököt, továbbá Klein Miksa és Molnár Jenő tisztviselőket. A kolozsvári törvényszék heteken át tárgyalta az ügyet, de végül is csak egyszeri vétkes bukásban találta bűnösnek a vádlottakat. A büntetés azonban amnesztia alá esett. A vádlottak felebeztek, de egyben azzal az indoklással, hogy a bank betétesei között több uró volt elfoglaltsági kifogást emeltek a tábla ellen. Így került az ügy a nagyváradí tábla elé,

ahol a mult héten tárgyalta le az ügyet és hétfőre halasztották az ítélet kihirdetését.

Az ítélet szerint a tábla jóváhagyta a kolozsvári törvényszék ítéletét. Az elhangzott indoklás kihangsúlyozta, hogy a tábla sem látta bizonyítottnak azt, mintha a vádlottak előre megfontolt szándékai és azon célból követték volna el a bukást, hogy maguknak jogtalan anyagi előnyöket szerezzenek. Niciu ügyész felfolyamodással élt. Semmiségi panasszal élt a védelem is.

Leesett az emeletről egy villanszerelő

Sulyos szerencsétlenség történt tegnap délelőtt a Mészáros-ucca 4 szám alatti házban. Széder János villanszerelő a vezetéket javította az egyik elsőemeleti lakásban és eközben az ablakba állt. Munkaközben egyen sulyát vesztette és lezuhant, még pedig oly szerencsétlenül, hogy az udvaron levő kútra esett, amely sulyos sérüléseket ejtett a szerencsétlen ember testén. Szédert a mentők szállították a kórházba. Állapota igen sulyos

Gyilkosság Vaskó mellett

Tegnap délelőtt a vaskói rendőrség telefonon jelentette a váradí ügyészségre, hogy Polyana község határában gyilkosság nyomaira bukkantak. A csendőri jelentés szerint Polyana község egyik eldugott kalibájában megtalálták Anca István 76 éves gazda holttestét. Anca már napokkal ezelőtt eltűnt és mindezek rem sikerült rátalálni. A holttestet orvosi vizsgálat alá vették és kiderült, hogy

erőszakosság rymai latszanak és így kétségtelen, hogy Anca gyilkosság áldozatául esett.

Az ügyészség elrendelte a legszigorabb vizsgálatot és utasította a vaskói csendőrséget, hogy a szudricsi körörs útján barcolja fel Anca István holttestét.

Egy évi börtön a csősznek akinek hamar eljár a keze

Ez év június 4-én történt, hogy Sfărie Antal a biharmegyei Bălfenyér község csősze bottal fejbe vágott egy ismeretlen ismeretelvájt. A lelőtt ember Botea Todor Barakony (Arad-megye) község lakosa volt és a támadás után két nappal meghalt. A csősz letartóztatották és gyilkosság címmel indult meg ellene az eljárás. Tegnap tárgyalta a pert a törvényszék Mitescu tanácsa. A törvényszék egy évi börtönre ítélte a gyilkos csőszet.

Szabó Imre váradvelencei tanító huszonöt éves jubileuma

Szép ünnepség keretében tartották meg vasárnap délelőtt a velencei róm. kath. templomban és iskolában Szabó Imre 25 éves tanítói jubileumát.

A templomban Halász Gyula apátkanonok tanító pálya magasztos voltáról tartott előadást, az iskolában pedig az egyenazi hatóság nevében üdvözölte a jubiláns és ünnepelt neki a püspök üdvözlő leiratát. A tanítványok osztályorként köszöntötték virágbokrétaival. Várady Boldizsár méltatta a jubiláns érdemeit s szép ezüst emléktárgyat adott át neki, az egyháztanács nevében. Székely Gyula elnök a tanító egyesület Gardovits Kálmán, a volt tanítványok Holubák Károly, az énekkar, Kiss Endre pedig az öreg tanítók nevében üdvözölték a derék tanítót, aki meghatva mondott köszönetet az óvációért. Walner Csón kartársa pedig szép énekszólokkal tette díszesebbé az ünnepséget.

APROHIRET ESEK

KIFUTÓ fia felvétetik, Kemény Str. Marsall Prezan 4. Szaniszló-ucca 25. mellett.

RIKKANCSOT (ujságárust) biztos napi 60 lej jövedelemmel felvesszünk az "Erdélyi Magyarország" és a "Nagyváradí Friss Ujság" árusítására. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

LAKATOS segédet és egy fiatal kovács segédet felvessz Bozsák Str. D. Cantemir 57. HAZMESTERPAR Uri-uccai házhoz felvétetik. Jelentkezni Szántónál, Stc. Marasesti 8. 783

GYAKORLOTT diótörő nők felvétetnek jó fizetéssel Fehér, Vármház-ucca 20. 777

BIZTOS megelhetést tudunk nyújtani a landó alkalmazásra úgy helyben, mint Erdély több községében, megbízható, esetleg több tagu családnak az "Erdélyi Magyarország" árusításával. Jelentkezni esetleg írásban is az "Erdélyi Magyarország" kiadóhivatalában Oradea, Nagypiac-tér 4.